

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (ε-ΕΦΚΑ)

ΚΕΝΤΡΟ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Πατησίων 12
Ταχ. Κώδικας: ΤΚ 106 77, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210-5291877, 799, 802, 778
E-mail : anagkastika@keao.gov.gr

Αθήνα, 2 Ιουνίου 2021

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 33

Αρ. Πρωτ.: 201803/Σ.348/2-6-2021

ΠΡΟΣ:

Όλες τις Περιφερειακές Υπηρεσίες ΚΕΑΟ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Ως ο Πίνακας Διανομής Α'

ΘΕΜΑ: Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 207/27-10-2020) που αφορούν την Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης (άρθρα 31-69).

Με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του Ν.4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 207/27-10-2020). Οι κοινοποιούμενες διατάξεις αφορούν την «Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης» άρθρα 31 έως 64 και το «Μητρώο Εμπειρογνώμωνων», άρθρα 65 έως 69.

Οι κοινοποιούμενες διατάξεις τίθενται σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2021 και από την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με το άρθρο 265, καταργείται το προϊσχύον θεσμικό πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης του Ν.3588/2007. Τυχόν εκκρεμείς διαδικασίες εξυγίανσης κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος των νέων διατάξεων εξελίσσονται με βάση τις καταργηθείσες διατάξεις του Ν.3588/2007.

Ι. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά τα σημαντικότερα στοιχεία των νέων διατάξεων της προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης, τα οποία αναλύονται ειδικότερα στην επόμενη ενότητα.

➤ ΤΕΚΜΑΙΡΟΜΕΝΗ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι δημόσιες επιχειρήσεις και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης θεωρείται ότι συναινούν σε συμφωνία εξυγίανσης ακόμα και αν δεν την υπογράφουν όταν:

- η βεβαιωμένη βασική οφειλή του οφειλέτη προς το αντίστοιχο πρόσωπο ή φορέα **δεν υπερβαίνει το ποσό των 15 εκ. ευρώ,**
- η θέση του Δημοσίου και των Δημόσιων Φορέων **δεν χειροτερεύει συγκριτικά με το σενάριο της πτώχευσης και**
- **οι συνολικές οφειλές προς τους πιστωτές του δημοσίου τομέα υπολείπονται των συνολικών οφειλών προς τους πιστωτές του ιδιωτικού τομέα.**

Τα κριτήρια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να πληρούνται σωρευτικά.

➤ **ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΜΕΤΡΩΝ.**

Η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να ρυθμίσει απαιτήσεις που γεννώνται μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της επικυρωτικής απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 60 παρ.2 του Ν.4738/2020.

Από την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης και μέχρι την έκδοση απόφασης από το δικαστήριο, **αναστέλλονται αυτόματα τα μέτρα,** εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη. Η αναστολή που δεν μπορεί να υπερβαίνει κατά νόμο τους τέσσερις (4) μήνες αφορά **απαιτήσεις που έχουν γεννηθεί μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης,** σε αντίθεση με το προϊσχύον καθεστώς όπου προβλεπόταν η εν λόγω αναστολή μόνο για τις απαιτήσεις που έχουν γεννηθεί πριν την υποβολή της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.

➤ **ΜΗ ΧΕΙΡΟΤΕΡΕΥΣΗ ΘΕΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΩΝ**

Η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών θεωρείται ότι πληρούται, αν κανείς από τους μη συναινούντες πιστωτές δεν βρεθεί, βάσει της συμφωνίας εξυγίανσης, σε χειρότερη θέση από τη θέση στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη. Η πλήρωση ή μη του κριτηρίου της μη χειροτέρευσης εξετάζεται εφεξής και ως μία εκ των προϋποθέσεων τροποποίησης επικυρωθείσας συμφωνίας εξυγίανσης, αλλά μόνο ως προς τους **πιστωτές οι οποίοι αντιτάσσονται** στην επικύρωση της τροποποιητικής συμφωνίας ασκώντας παρέμβαση.

➤ **ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΑΙΝΟΥΝΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΩΝ**

Προκειμένου να επικυρωθεί συμφωνία εξυγίανσης πρέπει, εφεξής, να έχει παρασχεθεί συναίνεση από πιστωτές του οφειλέτη, οι οποίοι εκπροσωπούν, αφενός, ποσοστό μεγαλύτερο από το **πενήντα τοις εκατό (50%)** των απαιτήσεων με ειδικό προνόμιο και, αφετέρου, ποσοστό μεγαλύτερο από το **πενήντα τοις εκατό (50%)** των λοιπών θιγόμενων απαιτήσεων.

Αντίθετα, στο προϊσχύον καθεστώς το ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό συναινούντων πιστωτών διαμορφωνόταν στο εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων στο οποίο περιλαμβανόταν και το σαράντα τοις εκατό (40%) των ενέγγυων απαιτήσεων, χωρίς εναλλακτική δυνατότητα συναίνεσης.

➤ **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΕΥ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΩΝ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ**

Προβλέπεται η δυνατότητα λήψης από τον οφειλέτη ή από φορέα στον οποίο μεταβιβάζεται επιχειρηματική δραστηριότητα του οφειλέτη, **ενδιάμεσης ή νέας χρηματοδότησης** για τη διατήρηση της αξίας της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξυγίανσης ή, αντιστοίχως,

για την εφαρμογή του επιχειρηματικού σχεδίου μετά την εξυγίανση, ως όρος της συμφωνίας. Το δικαστήριο επίσης έχει την ευχέρεια να επιτρέψει τη **δανειοδότηση** του οφειλέτη **άνευ ασφαλιστικής ή φορολογικής ενημερότητας**, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη λειτουργία της επιχείρησης.

II. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Στην παρούσα ενότητα αναλύονται οι κοινοποιούμενες διατάξεις και παρέχονται σχετικές οδηγίες για την εφαρμογή τους κατά τη διαχείριση των υποθέσεων εξυγίανσης.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ – ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ- ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

1.1. Σκοπός της εξυγίανσης και πεδίο εφαρμογής (άρθρα 31 και 32)

Η διαδικασία εξυγίανσης αποτελεί μία **συλλογική** προπτωχευτική διαδικασία η οποία ενεργοποιείται με πρωτοβουλία είτε του οφειλέτη είτε των πιστωτών του προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να κηρυχθεί ο οφειλέτης σε πτώχευση.

Ειδικότερα, ο σκοπός της διαδικασίας είναι να εξασφαλίσει τη διατήρηση, αξιοποίηση, αναδιάρθρωση και ανόρθωση της επιχείρησης με τη δικαστική επικύρωση.

Αναφορικά με το **πεδίο εφαρμογής** των νέων διατάξεων, προβλέπεται ότι στην προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης (ΠΔΕ) δύναται να υπαχθεί κάθε πρόσωπο το οποίο ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα, έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του στην Ελλάδα και βρίσκεται σε **παρούσα ή επαπειλούμενη** αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεών του κατά τρόπο γενικό. Αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης δύναται να υποβληθεί ακόμα και όταν δεν συντρέχει παρούσα ή επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης, εφόσον υφίσταται απλώς **πιθανότητα αφερεγγυότητας** του οφειλέτη απέναντι στους πιστωτές του η οποία εκτιμάται ότι θα αρθεί μέσω της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.

1.2. Απαιτούμενη συναίνεση πιστωτών, σύμπραξη οφειλέτη, κατάσταση απαιτήσεων/πιστωτών (άρθρο 34)

Απαραίτητη προϋπόθεση για την δικαστική επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης, είναι η εξασφάλιση της **ελάχιστης απαιτούμενης συναίνεσης** των πιστωτών. Ειδικότερα, απαιτείται για την επικύρωση της συμφωνίας συναίνεση από πιστωτές οι οποίοι εκπροσωπούν ποσοστό απαιτήσεων περισσότερο από το **πενήντα τοις εκατό (50%)** των απαιτήσεων με **ειδικό προνόμιο** (δηλαδή των εμπραγμάτως εξασφαλισμένων απαιτήσεων και των τυχόν απαιτήσεων με άλλο ειδικό προνόμιο κατά το άρθρο 976 ΚΠολΔ) καθώς και από πιστωτές οι οποίοι εκπροσωπούν ποσοστό απαιτήσεων περισσότερο από το **πενήντα τοις εκατό (50%)** των λοιπών απαιτήσεων (δηλαδή των απαιτήσεων με γενικό προνόμιο, όπως οι απαιτήσεις των Ασφαλιστικών Φορέων κατ' άρθρο 975 ΚΠολΔ και των απαιτήσεων χωρίς προνόμιο/ανέγγυων απαιτήσεων). Απαιτείται δηλαδή σύμφωνα με το νόμο, να σχηματιστεί τουλάχιστον απόλυτη πλειοψηφία (*πλέον του 50%*) των πιστωτών που συναινούν στη συμφωνία εξυγίανσης σε κάθε μία από τις ανωτέρω δύο κατηγορίες των πιστωτών.

Τα ποσοστά αυτά υπολογίζονται με βάση κατάσταση πιστωτών που επισυνάπτεται στη συμφωνία εξυγίανσης και η οποία δεν μπορεί να φέρει ημερομηνία προγενέστερη των τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας προς επικύρωση στο δικαστήριο. Η κατάσταση πρέπει να

περιλαμβάνει όλους τους πιστωτές (γενικών ή ειδικών προνομίων) οι οποίοι είχαν απαιτήσεις κατά την ανωτέρω ημερομηνία, ακόμη και τις μη ληξιπρόθεσμες, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται ειδικότερα στην παρ. 3 του άρθρου 34 του ν. 4738/2020.

Καθίσταται σαφές ότι με το νέο τρόπο προσδιορισμού της ελάχιστης απαιτούμενης συναίνεσης πιστωτών **διαφοροποιείται σημαντικά ο συσχετισμός μεταξύ ενέγγυων και ανέγγυων πιστωτών.**

Ωστόσο, στην παρ. 2 του άρθρου 54 του Ν.4738/2020 θεσπίζεται και εναλλακτικός τρόπος αποδοχής της συμφωνίας και κανόνας για το σχηματισμό της νόμιμης πλειοψηφίας, σε περίπτωση που δεν καταστεί δυνατή η πλήρωση των ποσοστών που προβλέπονται στο άρθρο 34 παρ. 1. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4738/2020, συμφωνία εξυγίανσης η οποία δεν έχει εγκριθεί (υπογραφεί ή υπερψηφιστεί) από τις πλειοψηφίες της παρ. 1 του άρθρου 34, δύναται να επικυρωθεί από το δικαστήριο και να καταστεί δεσμευτική έναντι της μη συναινούςας κατηγορίας, εφόσον πληροί τουλάχιστον τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α.** έχει εγκριθεί από πιστωτές που εκπροσωπούν περισσότερο από το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη και περισσότερο από πενήντα τοις εκατό (50%) των απαιτήσεων με ειδικό προνόμιο,
- β.** οι μη συναινούντες θιγόμενοι πιστωτές τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης σε σχέση με κάθε πιστωτή του οποίου η απαίτηση έχει ελάσσονα εξοφλητική προτεραιότητα, όπου αυτό προκύπτει βάσει της κατάταξής τους στην πτωχευτική εκκαθάριση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 167,
- γ.** καμία κατηγορία θιγόμενων μερών δεν μπορεί, στο πλαίσιο της συμφωνίας εξυγίανσης, να λάβει αξία μεγαλύτερη της συνολικής απαίτησής της κατά του οφειλέτη, και
- δ.** ειδικά για τις επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια προσδιορισμού της πολύ μικρής οντότητας του ν. 4308/2014 (Α' 251), απαιτείται επιπροσθέτως η συμφωνία να έχει προταθεί από τον οφειλέτη ή να έχει τη συναίνεση του οφειλέτη.

Με τις νέες διατάξεις προβλέπεται η δυνατότητα παροχής συναίνεσης των πιστωτών και μέσω **ηλεκτρονικής ψηφοφορίας**. Ειδικότερα, κατ' εφαρμογή των εξουσιοδοτικών διατάξεων της **παραγράφου 1 του άρθρου 72**, εκδόθηκε η υπ' αρ. 26411 ΕΞ2021 (ΦΕΚ Β' 902/9-3-2021) Υπουργική Απόφαση η οποία εξειδικεύει τη διαδικασία ηλεκτρονικής ψηφοφορίας και ρυθμίζει κάθε ειδικό θέμα και λεπτομέρεια.

1.3. Αίτηση Εξυγίανσης με πρωτοβουλία των πιστωτών χωρίς τη σύμπραξη οφειλέτη (άρθρο 54)

Όπως προαναφέρθηκε, η αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης μπορεί να υποβληθεί είτε από τον οφειλέτη είτε και από πιστωτές του χωρίς τη σύμπραξη του πρώτου. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, εκτός από την ελάχιστη απαιτούμενη πλειοψηφία πιστωτών, απαιτείται επιπρόσθετα –να συντρέχει διαζευκτικά μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- **Παύση Πληρωμών.** Ο οφειλέτης να βρίσκεται, κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας, σε κατάσταση παύσης πληρωμών.
- **Μείωση Ιδίων Κεφαλαίων.** Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων - αν πρόκειται για κεφαλαιουχική εταιρία - να έχει καταστεί **κατώτερο του ενός δεκάτου (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου** και να μην έχει αποκατασταθεί, τουλάχιστον κατά το ποσοστό αυτό, εντός της διαχειριστικής χρήσης που ακολουθεί την ημερομηνία αναφοράς του ετήσιου ισολογισμού στον οποίο διαπιστώθηκε ότι συνέτρεξε ο εν λόγω περιορισμός των ιδίων κεφαλαίων.

- **Μείωση Ιδίων Κεφαλαίων ΕΠΕ.** Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της ΕΠΕ να έχει καταστεί **κατώτερο από το ήμισυ του εταιρικού κεφαλαίου** και οι διαχειριστές της ΕΠΕ να μην έχουν συγκαλέσει συνέλευση εντός ευλόγου χρόνου ή να μην έχουν λάβει σχετική απόφαση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 45 του Ν.3190/1955 (ΦΕΚ Α' 91).
- **Οικονομικές καταστάσεις.** Ο οφειλέτης να μην έχει υποβάλει προς καταχώρηση οικονομικές καταστάσεις **δύο (2) τουλάχιστον διαδοχικών διαχειριστικών χρήσεων.**

Προκειμένου να επικυρωθεί δικαστικά συμφωνία εξυγίανσης που έχει συναφθεί μόνο μεταξύ των πιστωτών, εκτός των ανωτέρω, σύμφωνα με το στ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4738/2020, απαιτείται η συναίνεση του οφειλέτη, η οποία τεκμαίρεται σε περίπτωση που δεν ασκηθεί από τον οφειλέτη παρέμβαση κατά της αποδοχής της αίτησης επικύρωσης. Η προϋπόθεση αυτή παρακάμπτεται όμως, κατά το νόμο, αν από την αίτηση επικύρωσης και ιδίως από την έκθεση του εμπειρογνώμονα που τη συνοδεύει προκύπτει ότι η συμφωνία εξυγίανσης δεν θα καταστήσει τη νομική και οικονομική κατάσταση του οφειλέτη χειρότερη από εκείνη στην οποία θα βρισκόταν χωρίς τη συμφωνία.

1.4. Κατάσταση Απαιτήσεων-Πιστωτών

Προκειμένου να υπολογιστεί η ελάχιστη απαιτούμενη συναίνεση πιστωτών λαμβάνονται υπ' όψιν οι απαιτήσεις αυτών όπως αποτυπώνονται σε **κατάσταση πιστωτών**, που επισυνάπτεται στην συμφωνία εξυγίανσης. Η κατάσταση απαιτήσεων καταρτίζεται για το σκοπό αυτό και φέρει πρόσφατη ημερομηνία η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να προηγείται περισσότερο από **τρεις (3) ημερολογιακούς μήνες** πριν από την ημερομηνία υποβολής της συμφωνίας στο δικαστήριο.

Στην εν λόγω κατάσταση συμπεριλαμβάνονται όλοι οι πιστωτές, ανεξαρτήτως γενικών ή ειδικών προνομίων, οι απαιτήσεις των οποίων υπήρχαν κατά την προαναφερθείσα ημερομηνία κατάρτισης της κατάστασης, έστω και αν δεν είναι ληξιπρόθεσμες.

Οι αναγραφόμενες στην εν λόγω κατάσταση απαιτήσεις των πιστωτών πρέπει να προκύπτουν από τα **βιβλία** του οφειλέτη ή θα πρέπει να έχουν αναγνωρισθεί ή να έχουν πιθανολογηθεί με **απόφαση δικαστηρίου** οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, ακόμη και με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, η οποία να έχει κοινοποιηθεί στον οφειλέτη το αργότερο κατά την ημερομηνία κατάρτισης της κατάστασης. Ωστόσο, αν η αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης υποβάλλεται από τους πιστωτές χωρίς τη σύμπραξη του οφειλέτη η κατάσταση συντάσσεται με βάση στοιχεία που αντλούνται από τις πλέον πρόσφατες δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις κλπ στοιχεία του οφειλέτη.

1.5. Συμμετοχή Δημοσίου και Φορέων Δημοσίου με ρητή συναίνεση (άρ.37 , παρ.1)

Με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 37 προβλέπεται η δυνατότητα του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, να συναινούν ρητά στη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης υπογράφοντας τη συμφωνία ως συμβαλλόμενος πιστωτής. Δηλαδή να συναινούν με τους ίδιους όρους και ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια με τα οποία θα συναινούσε υπό τις αυτές συνθήκες ιδιώτης πιστωτής, ακόμη και όταν με τη συμφωνία οι εν λόγω φορείς του Δημοσίου παραιτούνται από προνόμια και εξασφαλίσεις ενοχικής ή εμπράγματης φύσεως καθώς και από ένδικα μέσα ή βοηθήματα.

Η συναίνεση κατά τα ως άνω δεν παρέχεται, όταν από την εφαρμογή της συμφωνίας εξυγίανσης περιέρχονται σε χειρότερη θέση ως προς τις βεβαιωμένες απαιτήσεις τους κατά τον χρόνο υπογραφής

της συμφωνίας εξυγίανσης, από τη θέση στην οποία θα περιέρχονταν σε περίπτωση πτώχευσης, με την επιφύλαξη της συναγόμενης συναίνεσης του Δημοσίου και των Φορέων του Δημοσίου.

Η παροχή ρητής συναίνεσης από το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης αποτελεί το μοναδικό τρόπο συμμετοχής σε συμφωνία εξυγίανσης στις περιπτώσεις που δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του τεκμηρίου συναίνεσης (βλ. κατωτέρω) .

Το Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης δύνανται να συμμετέχουν σε ψηφοφορία που διεξάγεται με ηλεκτρονικά μέσα για την παροχή συναίνεσης από τους πιστωτές σε συμφωνία εξυγίανσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4738/2020 και τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 26411 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 902/9-3-2021) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών για την ηλεκτρονική ψηφοφορία.

1.6. Τεκμαιρόμενη συναίνεση Δημοσίου και Δημοσίων Φορέων (αρ.37, παρ.2)

Το Δημόσιο και οι φορείς του Δημοσίου **τεκμαίρεται** ότι συναινούν σε συμφωνία εξυγίανσης, ακόμα και αν δεν την υπογράφουν, χωρίς να απαιτείται η περαιτέρω διερεύνηση των όρων της συμφωνίας αυτής ή της ανάκτησης από πλευράς του αντιστοίχου φορέα ή των λοιπών προϋποθέσεων της παρούσας, εφόσον πληρούνται **σωρευτικά** οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- **Ύψος οφειλών.** Η βεβαιωμένη βασική οφειλή του οφειλέτη προς το αντίστοιχο πρόσωπο ή φορέα του Δημοσίου κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης δεν υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων ευρώ (15.000.000€).
Ως «βεβαιωμένη βασική οφειλή» θεωρείται το σύνολο των βεβαιωμένων οφειλών χωρίς τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που την επιβαρύνουν κατά νόμο, όπως το ποσό αυτό έχει διαμορφωθεί κατά το χρόνο υπογραφής της συμφωνίας.
- **Μη χειρότερηση θέσης.** Σύμφωνα με την έκθεση εμπειρογνώμονα της περ .δ' της παρ.1 του αρ. 46, το πρόσωπο ή ο φορέας του Δημοσίου δεν θα περιέλθει από την εφαρμογή της συμφωνίας εξυγίανσης σε χειρότερη θέση ως προς τις βεβαιωμένες απαιτήσεις του κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης, από τη θέση στην οποία θα περιέλθει σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη και
- **Συσχετισμός Δημοσίου - Ιδιωτικού Χρέους.** Σύμφωνα με την έκθεση εμπειρογνώμονα της περ .δ' της παρ.1 του αρ. 46, οι βεβαιωμένες απαιτήσεις του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των δημόσιων επιχειρήσεων και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, συνολικά κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης είναι ως ποσό μικρότερο από το σύνολο των αντίστοιχων απαιτήσεων των πιστωτών του ιδιωτικού τομέα.

Ο έλεγχος της συνδρομής της δεύτερης και τρίτης προϋπόθεσης, πραγματοποιείται από τον **εμπειρογνώμονα** με βάση τα αναφερόμενα στοιχεία στην έκθεση που συντάσσει κατά τις διατάξεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 46 και συνοδεύει επί ποινή απαραδέκτου την αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης.

Η συνδρομή ή μη των ανωτέρω προϋποθέσεων, αποτελούν το ελάχιστο περιεχόμενο της έκθεσης του εμπειρογνώμονα (σχετική υπ' αριθμ.26400 ΕΞ 2021 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 865/5-3-2021).

1.7. Περιεχόμενο συμφωνίας εξυγίανσης – Αιρέσεις (άρθρο 39)

Αντικείμενο της προς επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης, δύναται να αποτελέσει οποιαδήποτε ρύθμιση του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη και ιδίως:

- **Μεταβολή όρων αποπληρωμής.** Οι μεταβαλλόμενοι όροι αποπληρωμής δύναται να αφορούν στη μεταβολή του χρόνου εκπλήρωσης των απαιτήσεων, στη μεταβολή του επιτοκίου, στην αντικατάσταση της υποχρέωσης καταβολής επιτοκίου με την υποχρέωση καταβολής μέρους των κερδών, στην αντικατάσταση απαιτήσεων με μετατρέψιμες ή μη ομολογίες έκδοσης του οφειλέτη ή στην υποχρέωση των εμπραγμάτως ασφαλισμένων πιστωτών να δεχθούν την εναλλαγή υποθηκικής ή ενεχυρικής τάξης υπέρ νέων πιστωτών του οφειλέτη.
- **Κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων** με την έκδοση μετοχών κάθε είδους ή κατά περίπτωση εταιρικών μεριδίων.
- **Ρύθμιση σχέσεων πιστωτών.** Η συμφωνία δύναται να ρυθμίζει τις μετά την επικύρωση σχέσεις των πιστωτών μεταξύ τους - είτε υπό την ιδιότητά τους ως πιστωτών είτε σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης ή μεταβίβασης επιχείρησης σε νέο φορέα, υπό την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.
- **Μείωση Απαιτήσεων έναντι του οφειλέτη**
- **Εκποίηση επιμέρους Περιουσιακών Στοιχείων.**
- **Ανάθεση Διαχείρισης της Επιχείρησης.** Η συμφωνία ενδέχεται να ορίζει ότι η διαχείριση της επιχείρησης του οφειλέτη ανατίθεται σε τρίτο πρόσωπο υπό οποιαδήποτε έννομη σχέση περιλαμβανομένης, ενδεικτικά, της εκμίσθωσης ή της σύμβασης διαχείρισης.
- **Μεταβίβαση της Επιχείρησης.** Η μεταβίβαση του συνόλου ή μέρους της επιχείρησης του οφειλέτη σε τρίτο ή σε εταιρεία των πιστωτών, δύναται να αποτελέσει αντικείμενο της συμφωνίας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 64.
- **Αναστολή Διώξεων.** Την αναστολή των ατομικών και συλλογικών διώξεων των πιστωτών δύναται να ορίσει η συμφωνία εξυγίανσης για ορισμένο χρονικό διάστημα μετά την επικύρωσή της. Διευκρινίζεται ότι η εν λόγω αναστολή δεν θα δεσμεύει τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές, καθώς και τους πιστωτές των οποίων η συναίνεση συναγεται σύμφωνα με το άρθρο 35 για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες από την επικύρωση της συμφωνίας.
- **Χρηματοδότηση.** Αντικείμενο της συμφωνίας δύναται να αποτελέσει η λήψη ενδιάμεσης ή νέας χρηματοδότησης από τον οφειλέτη ή από τον φορέα στον οποίο μεταβιβάζεται η επιχειρηματική δραστηριότητα του οφειλέτη.
- **Διορισμός Επιβλέποντα.** Επίσης δύναται να προβλέπει τον διορισμό τρίτου προσώπου το οποίο θα επιβλέπει την καλή εκτέλεση των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης και θα ασκεί τις οριζόμενες από τη συμφωνία εξουσίες.
- **Πρόσθετες Καταβολές.** Σε περίπτωση βελτίωσης της οικονομικής θέσης του οφειλέτη, η συμφωνία δύναται να ορίζει την καταβολή συμπληρωματικών ποσών προς εξόφληση των απαιτήσεων του οφειλέτη καθώς και τις ακριβείς προϋποθέσεις υπό τις οποίες ενεργοποιείται η υποχρέωση καταβολής των εν λόγω ποσών.
- **Δικαίωμα Προαίρεσης.** Το δικαίωμα προαίρεσης δύναται να ασκηθεί εντός **δύο (2) μηνών** από τον χρόνο κατά τον οποίο θα καθίστατο ληξιπρόθεσμη η υποχρέωση που κεφαλαιοποιήθηκε και, αν είναι ήδη ληξιπρόθεσμη κατά την κεφαλαιοποίηση, εντός **δύο (2) μηνών** από την τελευταία.

Σημειώνεται ότι οι υποχρεώσεις που μπορεί να μεταρρυθμίζει η συμφωνία εξυγίανσης περιλαμβάνουν και τις **υπό αίρεση, μελλοντικές** ή και **άγνωστες υποχρεώσεις** του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένων

μελλοντικών υποχρεώσεων από **κατάπτωση εγγυήσεων**, οι οποίες έχουν παρασχεθεί έως την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης.

1.8. Αιρέσεις επί της συμφωνίας εξυγίανσης (άρθρο 40)

Η μη τήρηση της συμφωνίας εξυγίανσης από τον οφειλέτη δύναται να τεθεί ως **διαλυτική αίρεση** της συμφωνίας εξυγίανσης ή ως **λόγος καταγγελίας** της, τόσο από τους συναινούντες όσο και από τους μη συναινούντες αλλά θιγομένους από τη συμφωνία πιστωτές. Επίσης, η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να τελεί και υπό άλλες αιρέσεις αναβλητικές ή διαλυτικές, όπως ενδεικτικά την τροποποίηση ή καταγγελία εκκρεμών αμφοτεροβαρών συμβάσεων, οι όροι των οποίων είναι επαχθείς για την επιχείρηση του οφειλέτη. Σε περίπτωση **αναβλητικής αίρεσης** θα πρέπει να προβλέπεται ο χρόνος εντός του οποίου θα πρέπει να πληρωθεί η αίρεση, μη δυνάμενος να υπερβεί τους **εννέα (9) μήνες** από την επικύρωση, και να ρυθμίζονται προσωρινά οι υποχρεώσεις του οφειλέτη στο μέτρο που κρίνεται αναγκαίο για την αποφυγή της παύσης πληρωμών του οφειλέτη όσο εκκρεμεί η αίρεση.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ

2.1. Ισχύς και τύπος συμφωνίας εξυγίανσης- επιχειρηματικό σχέδιο (άρθρα 33, 41, 42, 43)

Η ισχύς της συμφωνίας εξυγίανσης, τελεί υπό την προϋπόθεση της επικύρωσής της από το δικαστήριο, εκτός αν κατά τη βούληση των συμβαλλομένων το σύνολο ή μέρος των όρων της ισχύουν μεταξύ τους και χωρίς την επικύρωση κατά τις διατάξεις του κοινού δικαίου.

Αρμόδιο δικαστήριο να εξετάσει την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης αποτελεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 33**, το **Πολυμελές Πρωτοδικείο**, στην περιφέρεια του οποίου ο οφειλέτης έχει το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του.

Η συμφωνία εξυγίανσης συνάπτεται με **ιδιωτικό έγγραφο**, εκτός αν οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται με αυτή απαιτούν τη σύνταξη δημοσίου εγγράφου. Στην τελευταία περίπτωση το συμβολαιογραφικό έγγραφο μπορεί να αναπληρωθεί με δηλώσεις ενώπιον του δικαστηρίου.

Τέλος, η συμφωνία εξυγίανσης συνοδεύεται υποχρεωτικά, από **επιχειρηματικό σχέδιο** με χρονική διάρκεια ίση με αυτή της συμφωνίας, το οποίο εγκρίνεται από τους συμβαλλόμενους, με την εξαίρεση των φορέων του Δημοσίου των οποίων η συναίνεση συνάγεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 37.

2.2. Στοιχεία της αιτήσεως επικύρωσης (άρθρα 44, 45)

Η αίτηση επικύρωσης υποβάλλεται, είτε από τον οφειλέτη είτε από συμβαλλόμενο πιστωτή. Στην περίπτωση συναφθείσας από τους πιστωτές του οφειλέτη συμφωνίας εξυγίανσης, η αίτηση επικύρωσης υποβάλλεται από οποιονδήποτε από τους συμβαλλόμενους πιστωτές.

Η αίτηση προς το δικαστήριο πρέπει να περιέχει, τα ακόλουθα στοιχεία:

- **Ταυτότητα του οφειλέτη.**
- **Ενεργητικό-Παθητικό.** Στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρονται πρόσφατα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη, τα οποία δεν πρέπει να **απέχουν πέραν του τριμήνου** από την υποβολή της αίτησης, συμπεριλαμβανομένης και της αξίας του ενεργητικού, καθώς και περιγραφή της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη και της θέσης των εργαζομένων, και περιγραφή των αιτιών και της έκτασης των δυσχερειών του οφειλέτη.

- **Θιγόμενα μέρη.** Στην αίτηση θα πρέπει είτε να κατονομάζονται τα θιγόμενα μέρη, είτε να περιγράφονται ως κατηγορίες χρεών, με βάση το αν τα χρέη έχουν γενικά ή ειδικά προνόμια, καθώς και τις απαιτήσεις ή τα συμμετοχικά δικαιώματα των εν λόγω μερών που καλύπτονται από τη συμφωνία εξυγίανσης.
- **Κατηγορίες Πιστωτών.** Στην αίτηση πρέπει να αναφέρονται, κατά περίπτωση, οι κατηγορίες στις οποίες ομαδοποιούνται κατά το άρθρο 34 οι πιστωτές, για τους σκοπούς της έγκρισης της συμφωνίας εξυγίανσης, και τις αντίστοιχες αξίες των απαιτήσεων και των συμμετοχικών δικαιωμάτων της κάθε κατηγορίας.
- **Μη θιγόμενα μέρη.** Στην αίτηση θα πρέπει είτε να κατονομάζονται τα μη θιγόμενα μέρη είτε να αναφέρονται με περιγραφή κατηγοριών χρεών με περιγραφή των λόγων για τους οποίους προτείνεται να μη θιγούν τα εν λόγω μέρη.
- **Στοιχεία Ειδικού Εντολοδόχου,** που τυχόν προτείνεται να διοριστεί.
- **Βασικοί Όροι Συμφωνίας.** Στην αίτηση θα πρέπει να αναφέρονται οι κύριοι όροι του σχεδίου εξυγίανσης, ιδίως: η προτεινόμενη ρύθμιση του ενεργητικού και του παθητικού του οφειλέτη, η διάρκεια των προτεινόμενων μέτρων εξυγίανσης, οι τρόποι ενημέρωσης και διαβούλευσης με τους εκπροσώπους των εργαζομένων, το σκεπτικό το οποίο εξηγεί γιατί η συμφωνία εξυγίανσης διαθέτει εύλογη προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας της επιχείρησης, καθώς και των αναγκαίων προϋποθέσεων για την επιτυχία του σχεδίου εξυγίανσης.

2.3. Συνοδευτικά έγγραφα αίτησης επικύρωσης με συμμετοχή του οφειλέτη (άρθρο 46)

Στην περίπτωση συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται από τον οφειλέτη και τους πιστωτές του, η αίτηση επικύρωσης, με ποινή απαραδέκτου, πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα:

- **Υπογεγραμμένη Συμφωνία Εξυγίανσης.**
- **Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.** Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις του οφειλέτη, εφόσον υπάρχουν, για την τελευταία χρήση, για την οποία είναι διαθέσιμες, οι οποίες θα πρέπει, στην περίπτωση των κεφαλαιουχικών εταιριών, να είναι δημοσιευμένες και εγκεκριμένες από γενική συνέλευση.
- **Κατάσταση πιστωτών** της παρ.3 του άρ.34
- **Έκθεση εμπειρογνώμονα** , σύμφωνα με το αρ.48
- **Βεβαίωση χρεών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης.** Η εν λόγω βεβαίωση θα πρέπει να έχει εκδοθεί εντός μηνός πριν την υποβολή της αίτησης επικύρωσης.
- Αναφορικά με το περιεχόμενο της βεβαίωσης χρεών, επισημαίνουμε τα εξής :
- Η Βεβαίωση πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη εικόνα των βεβαιωμένων χρεών του οφειλέτη δηλαδή τόσο των ατομικών οφειλών του όσο και τυχόν οφειλών για τις οποίες έχει εις ολόκληρον ευθύνη (οφειλές από συνυπευθυνότητα).
- Στην βεβαίωση χρεών πρέπει να αναγράφονται όλες οι εμπράγματατες ασφάλειες (υποθήκες), και τα στοιχεία κατασχέσεων ακινήτων δίπλα από τα στοιχεία των βεβαιωμένων οφειλών για τις οποίες έχουν επιβληθεί.
- Τονίζεται ιδιαίτερα η ανάγκη πληρότητας και ακρίβειας του περιεχομένου της βεβαίωσης οφειλών, δεδομένου ότι η βεβαίωση χρεών που εκδίδεται από τον Ασφαλιστικό Φορέα αποτελεί το κρίσιμο έγγραφο στο οποίο βασίζεται, η έκθεση που συντάσσει ο εμπειρογνώμονας για το **σηματισμό**

πλειψηφίας, την εφαρμογή του **τεκμηρίου συναίνεσης και των αρχών της μη χειροτέρευσης της θέσης του Φορέα, της ισότιμης μεταχείρισης των πιστωτών** που βρίσκονται στην ίδια θέση.

- **Λοιπά Έγγραφα.** Η αίτηση μπορεί να συνοδεύεται και από άλλα έγγραφα που στηρίζουν τα παρεχόμενα στοιχεία, βεβαιωμένα ως προς την ακρίβεια του περιεχομένου τους από τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου, όπου υπάρχει, και από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης του οφειλέτη, τα οποία δύναται να προσκομισθούν και με τις προτάσεις κατά τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης.

2.4. Συνοδευτικά έγγραφα αίτησης επικύρωσης χωρίς τη συμμετοχή του οφειλέτη (άρθρο 47)

Όταν η συμφωνία συνάπτεται μόνον από τους πιστωτές του οφειλέτη, χωρίς τη συμμετοχή του, συνυποβάλλεται και **αίτηση** για την **κήρυξη** του οφειλέτη σε **κατάσταση πτώχευσης** επί ποινή απαραδέκτου στην περίπτωση που ο οφειλέτης βρίσκεται σε **παύση πληρωμών**, καθώς και **έκθεση εμπειρογνώμονα**, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 48. Τα υπόλοιπα προαναφερθέντα έγγραφα συνυποβάλλονται με την αίτηση, εφόσον έχουν παρασχεθεί από τον οφειλέτη στους πιστωτές ή στον ορισθέντα εμπειρογνώμονα.

Σημειώνεται ότι η βεβαίωση χρεών δεν αποτελεί υποχρεωτικό συνοδευτικό έγγραφο της αίτησης επικύρωσης σε περίπτωση που η συμφωνία έχει συναφθεί μόνο μεταξύ πιστωτών, χωρίς τη συμμετοχή του οφειλέτη. **Τη χορήγηση της βεβαίωσης από τον Ασφαλιστικό Φορέα νομιμοποιείται να ζητήσει μόνο ο οφειλέτης, προκειμένου να την προσκομίσει στους πιστωτές ή στον ορισθέντα εμπειρογνώμονα.**

Σε περίπτωση ελλείψεων, το δικαστήριο δύναται να αναβάλει την έκδοση οριστικής απόφασης και να διατάξει να χορηγηθούν από τον οφειλέτη στον ορισθέντα εμπειρογνώμονα όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για την πληρότητα της αίτησης εντός προθεσμίας **ενός (1) μηνός** από την έκδοση της μη οριστικής του απόφασης. Με τη συμπλήρωση της προθεσμίας αυτής ο αιτών ή οι αιτούντες πιστωτές επαναφέρουν με κλήση τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης, η οποία προσδιορίζεται **εντός διμήνου** από την υποβολή της.

Σε εφαρμογή των εξουσιοδοτικών διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 72 «Εξουσιοδοτικές διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου» εκδόθηκε η υπ' αρ. 11223 (ΦΕΚ Β΄ 923/9-3-2021) Υπουργική Απόφαση καταρτίστηκε ολοκληρωμένος κατάλογος ελέγχου με πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις αιτήσεις επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, προσαρμοσμένος στις ανάγκες των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

2.5. Έκθεση Εμπειρογνώμονα (άρθρο 48),

Όπως προαναφέρθηκε και ίσχυε και στο προϊσχύον δίκαιο, η αίτηση επικύρωσης συνοδεύεται από έκθεση εμπειρογνώμονα. Στην έκθεση ο εμπειρογνώμονας **υποχρεούται να εκθέσει τη γνώμη του** για τη συνδρομή ή μη των προϋποθέσεων επικύρωσης της συμφωνίας, να βεβαιώσει την ακρίβεια και την εγκυρότητα της κατάστασης των πιστωτών που συνοδεύει τη συμφωνία εξυγίανσης, με ειδική μνεία ως προς τους ενέγγυους πιστωτές. Στην έκθεση επισυνάπτεται και κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

Όταν η αίτηση επικύρωσης υποβάλλεται από τον οφειλέτη κατόπιν σχετικής συμφωνίας με τους πιστωτές του, τότε **ο εμπειρογνώμονας επιλέγεται από κοινού από τον οφειλέτη και τους**

συμβαλλόμενους πιστωτές, ενώ όταν η αίτηση επικύρωσης υποβάλλεται από τους πιστωτές του οφειλέτη χωρίς τη σύμπραξή του τότε επιλέγεται **μόνο από τους συμβαλλόμενους πιστωτές**.

Ο εμπειρογνώμονας σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αποτελεί εγγεγραμμένο μέλος στο «**Μητρώο Εμπειρογνομόνων**» του άρθρου 65, το οποίο συστήνεται και τηρείται στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.) του Υπουργείου Οικονομικών και θα πρέπει στο πρόσωπό του να μη συντρέχει **κανένα από τα προβλεπόμενα κωλύματα** του άρθρου 238 τα οποία ισχύουν και για τους διαχειριστές αφερεγγυότητας.

Ο εμπειρογνώμονας υποχρεούται να εκτελεί τα καθήκοντα του με ευσυνειδησία, αντικειμενικότητα και αμεροληψία και για το λόγο αυτό ευθύνεται έναντι των πιστωτών και του οφειλέτη για επιζήμιες πράξεις του οι οποίες τελέστηκαν με δόλο ή από βαριά αμέλεια.

Η αμοιβή των εμπειρογνομόνων για τις εργασίες του μέσα στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης συμφωνείται ελεύθερα σε συνεννόηση με τους αιτούντες την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης.

Οι εμπειρογνώμονες έχουν υποχρέωση **να μην γνωστοποιούν πληροφορίες** που περιέρχονται σε αυτούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, εφόσον αυτό δεν είναι αναγκαίο για τη σύναψη της συμφωνίας.

Σε εφαρμογή των εξουσιοδοτικών διατάξεων της **παραγράφου 4 του άρθρου 72** εκδόθηκε η υπ' αρ.26400 ΕΞ 2021 απόφαση -Υπουργική Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 865) η οποία οριοθετεί και εξειδικεύει το ελάχιστο περιεχόμενο της έκθεσης του εμπειρογνώμονα καθώς και τις διαδικασίες που πρέπει να τηρηθούν για την κατάρτισή της.

2.6. Δικάσιμος και κλητεύσεις (άρθρο 49)

Η ημερομηνία συζήτησης της αίτησης επικύρωσης, ορίζεται εντός **δύο (2) μηνών** από την υποβολή της και στη συζήτηση κλητεύεται και ο οφειλέτης - τουλάχιστον **είκοσι (20) ημέρες** πριν από την ημερομηνία συζήτησης - εφόσον δεν περιλαμβάνεται στους αιτούντες, διαφορετικά η συζήτηση είναι απαράδεκτη. Η κλητευση των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης είναι υποχρεωτική εφόσον υπάρχουν βεβαιωμένες οφειλές προς αυτούς.

Με επιμέλεια του αιτούντος ή των αιτούντων, η αίτηση δημοσιοποιείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 213, εντός **πέντε (5) εργάσιμων** ημερών από την ημερομηνία υποβολής της.

Επισημαίνεται ότι λόγω της θέσπισης του «τεκμηρίου συναίνεσης», στο πλαίσιο του νέου νόμου καθίσταται κρίσιμη η ενημέρωση του Ασφαλιστικού Φορέα όχι μόνο για το περιεχόμενο της υπογεγραμμένης συμφωνίας εξυγίανσης, αλλά και για το περιεχόμενο της έκθεσης του εμπειρογνώμονα, καθώς η εν λόγω έκθεση αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την εξέταση, αν συντρέχουν ή όχι οι προϋποθέσεις συναίνεσης. Για το λόγο αυτό, σε περίπτωση που στο δικόγραφο της αίτησης επικύρωσης που επιδίδεται στο Ασφαλιστικό Φορέα δεν επισυνάπτεται η έκθεση του εμπειρογνώμονα, η αρμόδια υπηρεσία πρέπει να ζητεί από τον αιτούντα την προσκόμιση της, με την επιφύλαξη τυχόν ανάρτησης της έκθεσης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας.

3. ΑΥΤΟΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ - ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (άρθρα 50 -53)

3.1. Αποτελέσματα κατάθεσης της αίτησης - Αυτοδίκαιη αναστολή

Από την κατάθεση της συμφωνίας εξυγίανσης προς επικύρωση και μέχρι την έκδοση απόφασης από το δικαστήριο για την επικύρωση ή μη της συμφωνίας εξυγίανσης, ισχύουν, τα ακόλουθα:

- **Αυτοδίκαιη αναστολή ατομικής ή συλλογικής εκτέλεσης.** Αναστέλλονται αυτόματα τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση απαιτήσεων που έχουν γεννηθεί **μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.**
- **Αναστολή ασφαλιστικών μέτρων.** Αναστέλλεται η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένης της συντηρητικής κατάσχεσης και της εγγραφής προσημείωσης υποθήκης, συναινετικής ή κατ' αντιδικία, εκτός εάν με αυτό επιδιώκεται η αποτροπή της απομάκρυνσης ή αφαίρεσης ή μετακίνησης κινητών πραγμάτων της επιχείρησης, τεχνολογικού ή εν γένει εξοπλισμού της που δεν έχει συμφωνηθεί και ενέχει τον κίνδυνο απαξίωσης της επιχείρησης του οφειλέτη,
- **Απαγόρευση Διάθεσης Ενεργητικού.** Απαγορεύεται η διάθεση των ακινήτων και του εξοπλισμού της επιχείρησης του οφειλέτη, εκτός και αν αντικαθίσταται με άλλα τουλάχιστον ίσης αξίας ή εκτός και αν η διάθεση αφορά χρήση τους ως εξασφάλισης στο πλαίσιο ενδιάμεσης χρηματοδότησης, η οποία αναφέρεται στη συμφωνία εξυγίανσης,
- **Αναστολή προθεσμιών.** Αναστέλλονται οι αποκλειστικές προθεσμίες **άσκησης αξιώσεων και παραγραφής**, υπό τις οποίες τελούν οι απαιτήσεις των πιστωτών και τα δικαιώματα των υπέρ του οφειλέτη εγγυητών και συνοφειλετών του εις ολόκληρον, καθώς και οι προθεσμίες και η άσκηση διαδικαστικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιών των ενδίκων μέσων, και
- **Απαγόρευση συμψηφισμών.** Απαγορεύεται ο συμψηφισμός απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν την κατάθεση, καθώς και η παρακράτηση τρεχουσών οφειλών προς τον οφειλέτη λόγω απαιτήσεων που γεννήθηκαν πριν την κατάθεση, συμπεριλαμβανομένων και παρακρατήσεων από δημόσια αρχή για την έκδοση αποδεικτικών ή βεβαιώσεων.

Η εκ του νόμου αυτόματη αναστολή από την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης μέχρι και την έκδοση απόφασης επικύρωσης ή μη δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **τέσσερις (4) μήνες** και μπορεί να εφαρμοστεί μόνο **μία (1) φορά άπαξ.**

Στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας σημειώνεται η έναρξη ισχύος της αυτόματης αναστολής διώξεων κατά την πρώτη υποβολή αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης.

Επισημαίνεται ότι, το δικαστήριο έχει τη δυνατότητα να απαγορεύσει την **καταγγελία συμβάσεων** τις οποίες κρίνει ουσιώδεις για τη λειτουργία της επιχείρησης μέχρι την επικύρωση ή την απόρριψη της συμφωνίας εξυγίανσης αλλά και να επιτρέψει τη δανειοδότηση του οφειλέτη **άνευ ασφαλιστικής ή φορολογικής ενημερότητας**, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη λειτουργία της επιχείρησης.

Τα προαναφερθέντα προληπτικά μέτρα ισχύουν μόνο ως προς τον οφειλέτη και την περιουσία του, και δεν καταλαμβάνουν την περιουσία συνοφειλετών ή εγγυητών παρά μόνο αν ορίζεται ρητά ότι επεκτείνεται η προστασία και υπέρ των εν λόγω προσώπων.

Κατά συνέπεια, αν δεν έχει δημοσιευτεί σχετική πράξη ή απόφαση δικαστηρίου στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας με την οποία να προστατεύονται από πράξεις εκτέλεσης τα συνυπόχρεα για την καταβολή των χρεών του οφειλέτη πρόσωπα, τότε οι πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης κατά

αυτών ούτε παύουν ούτε αναστέλλονται, τουναντίον θα πρέπει να εντείνονται για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του φορέα.

Στα μέτρα που αναστέλλονται αυτοδίκαια δεν περιλαμβάνεται η υποβολή μηνυτήριας αναφοράς για την καθυστέρηση καταβολής οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία, του αρ. 1 του α.ν 86/1967, καθώς αυτή αφορά στη δίωξη των ποινικών αδικημάτων της υπεξαίρεσης και παρακράτησης ασφαλιστικών εισφορών και δεν αποτελεί μέτρο ικανοποίησης των απαιτήσεων του Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης.

3.2. Προληπτικά Μέτρα (άρ.50 και 51)

Μετά την πάροδο των τεσσάρων (4) μηνών (*περιόδου αυτοδίκαιης αναστολής*), δύναται να χορηγηθούν από το δικαστήριο προληπτικά μέτρα, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, με τα οποία διατάσσεται η αναστολή λήψης μέτρων εκκρεμών ή μη ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης, καθώς και η λήψη κάθε άλλου προληπτικού μέτρου, κρίνει αναγκαίο το δικαστήριο για να αποτραπεί κάθε επιζήμια για τους πιστωτές μεταβολής της περιουσίας του οφειλέτη ή μείωση της αξίας της.

Το δικαστήριο με απόφαση που λαμβάνεται κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, δύναται μετά την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης να διορίσει **ειδικό εντολοδόχο**, πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Μητρώο Διαχειριστών Αφερεγγυότητας, με αρμοδιότητα να ασκήσει ορισμένες ή και όλες τις αρμοδιότητες της διοίκησης του οφειλέτη, ακόμα και χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη.

Το αρμόδιο δικαστήριο δύναται, να **ανακαλέσει** ή να **μεταρρυθμίσει** τα προαναφερόμενα προληπτικά μέτρα, είτε αυτεπάγγελτα είτε κατόπιν σχετικής **αίτησης** από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον. Μπορεί επίσης να διατάξει την **παράταση** της διάρκειας κάθε προληπτικού μέτρου εφόσον, σε κάθε περίπτωση, η συνολική διάρκεια της αναστολής, συμπεριλαμβανομένης της εκ του νόμου αυτοδίκαιης αναστολής αλλά και των χορηγηθεισών παρατάσεων και ανανεώσεων της αναστολής, δεν υπερβαίνει τους **δώδεκα (12) μήνες**.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης για τη λήψη προληπτικών μέτρων το δικαστήριο δύναται να διατάξει την κλήτευση ενός ή περισσότερων πιστωτών του οφειλέτη ή τον ίδιο τον οφειλέτη στην περίπτωση που δεν έχει συμμετάσχει στη σύναψη της συμφωνίας.

3.3. Προληπτικά Μέτρα πριν από την κατάθεση αίτησης επικύρωσης (άρθρο 53)

Τα προληπτικά μέτρα των άρθρων 50 και 51 δύναται να διαταχθούν και πριν από την κατάθεση αίτησης επικύρωσης συμφωνίας, άπαξ, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή, η οποία δημοσιοποιείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας. Προϋπόθεση είναι να προσκομίζεται από τον αιτούντα **έγγραφο δήλωση πιστωτών** που εκπροσωπούν ποσοστό **τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%)** του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη ότι συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις για την επίτευξη συμφωνίας και συντρέχουν και οι προϋποθέσεις της επείγουσας περίπτωσης ή του επικειμένου κινδύνου. Τα προληπτικά αυτά μέτρα ή τυχόν εκδοθείσα μέσα στο εν λόγω πλαίσιο προσωρινή διαταγή - ισχύουν έως την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης και σε κάθε περίπτωση κατ' ανώτατο όριο **έως τέσσερις (4) μήνες** συνολικά από την καθ' οιονδήποτε τρόπο χορήγησή τους, οπότε παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν.

Η δημοσιοποίηση στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αφερεγγυότητας της αίτησης χορήγησης προληπτικών μέτρων πριν από την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης θα αποτελεί το

εναρκτήριο σημείο για την επιτήρηση του οφειλέτη και τη δημιουργία του φακέλου της υπόθεσης. Με αφορμή την εν λόγω δημοσιευθείσα αίτηση χορήγησης προληπτικών μέτρων, θα ενημερώνονται σχετικά με επιμέλεια της Δ/σης οι αρμόδιες υπηρεσίες μισθωτών / μη μισθωτών e-Ε.Φ.Κ.Α. (κεντρικές ή περιφερειακές) προκειμένου να εκκινούν σχετικούς ελέγχους για τον καταλογισμό εισφορών για τυχόν ανέλεγκτες ασφαλιστικές περιόδους καθώς και να ολοκληρώνουν τους εκκρεμείς ελέγχους το συντομότερο δυνατόν.

Η παράταση της ισχύος των εν λόγω προληπτικών μέτρων πριν από την κατάθεση αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης απαγορεύεται, εκτός εάν συντρέχει δεόντως αιτιολογημένη περίπτωση όπως ενδεικτικά οι κάτωθι αναφερόμενες:

- έχει συντελεστεί **πρόσδος** στις διαπραγματεύσεις επί του σχεδίου εξυγίανσης,
- η συνέχιση της αναστολής **δεν θίγει αδικαιολόγητα τα δικαιώματα οποιουδήποτε θιγόμενου μέρους**, και δεν έχει συζητηθεί αίτηση πτώχευσης σε βάρος του οφειλέτη, και
- η συνολική διάρκεια της αναστολής με χρονικό σημείο εκκίνησης την ημερομηνία της αίτησης λήψης των εν λόγω προληπτικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των παρατάσεων και ανανεώσεών της, **δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες**.

3.4. Προϋποθέσεις επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης (άρθρο 54)

Το δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις των απαιτούμενων για κάθε περίπτωση πλειοψηφιών του άρθρου 34, δηλαδή εφόσον έχει υπογραφεί από τον οφειλέτη (με εξαίρεση τη συμφωνία που έχει συναφθεί από πιστωτές του αρ. 34 παρ. 2) και από τις απαιτούμενες πλειοψηφίες του άρ.34 παρ.1 , αφενός με περισσότερο από το 50% των πιστωτών με ειδικό προνόμιο και αφετέρου με περισσότερο από το 50% των λοιπών πιστωτών που θίγονται από τη συμφωνία εξυγίανσης .

Αν δεν υπάρχουν οι απαιτούμενες του άρ. 34 πλειοψηφίες, η συμφωνία δύναται εναλλακτικά να επικυρωθεί από το δικαστήριο, εφόσον πληρούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- α.** έχει εγκριθεί από πιστωτές που εκπροσωπούν περισσότερο από το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη και περισσότερο από πενήντα τοις εκατό (50%) των απαιτήσεων με ειδικό προνόμιο,
- β.** οι μη συναινούντες θιγόμενοι πιστωτές τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης σε σχέση με κάθε πιστωτή του οποίου η απαίτηση έχει ελάσσονα εξοφλητική προτεραιότητα, όπου αυτό προκύπτει βάσει της κατάταξής τους στην πτωχευτική εκκαθάριση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 167,
- γ.** καμία κατηγορία θιγόμενων μερών δεν μπορεί, στο πλαίσιο της συμφωνίας εξυγίανσης, να λάβει αξία μεγαλύτερη της συνολικής απαίτησής της κατά του οφειλέτη, και
- δ.** ειδικά για τις επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια προσδιορισμού της πολύ μικρής οντότητας του ν. 4308/2014 (Α' 251), απαιτείται επιπροσθέτως η συμφωνία να έχει προταθεί από τον οφειλέτη ή να έχει τη συναίνεση του οφειλέτη.

Επιπρόσθετα, το δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης όταν πέραν των απαιτούμενων πλειοψηφιών, πληρούνται σε κάθε περίπτωση σωρευτικά **και τα ακόλουθα κριτήρια:**

- **Εξασφάλιση Βιωσιμότητας.**
- **Μη χειροτέρευση της θέσης των πιστωτών .**

- **Έλλειψη δόλου.**
- **Ισότιμη μεταχείριση πιστωτών.** Η συμφωνία εξυγίανσης αντιμετωπίζει με βάση την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης τους πιστωτές, που βρίσκονται στην ίδια θέση.
- **Συναίνεση Οφειλέτη σε αίτηση επικύρωσης από πιστωτές.** Για την επικύρωση αίτησης, η οποία έχει κατατεθεί από τους πιστωτές χωρίς τη σύμπραξη του οφειλέτη, απαιτείται η συναίνεση αυτού και αυτή θεωρείται ότι έχει δοθεί, εάν, έως και τη συζήτηση της αίτησης επικύρωσης, δεν ασκηθεί παρέμβαση κατά της αποδοχής της.

Από τις διατάξεις του άρθρου 54, προκύπτει ότι ο Ασφαλιστικός Φορέας, ως πιστωτής, δύναται να ασκήσει κύρια παρέμβαση σε δίκη επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης όχι μόνο όταν δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος της προς επικύρωση συμφωνίας αλλά ακόμα και στις περιπτώσεις τεκμαιρόμενης συναίνεσης, υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχει νόμιμος λόγος για τη μη επικύρωση αυτής.

Πιθανοί λόγοι για άσκηση κύριας παρέμβασης του Ασφαλιστικού Φορέα σε δίκη επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, με κριτήριο την διασφάλιση των απαιτήσεων του Φορέα, είναι οι εξής :

- Υφίσταται σημαντική απόκλιση μεταξύ του ύψους των βεβαιωμένων οφειλών που έχουν ληφθεί υπ' όψιν στην έκθεση του εμπειρογνώμονα κατ' άρθρο 48 και του ύψους των βεβαιωμένων οφειλών κατά το χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της αρμόδιας υπηρεσίας μας, με αποτέλεσμα να χειροτερεύει η θέση του Ασφαλιστικού Φορέα σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4738/2020.
- Δεν προσδιορίζονται σαφώς το ποσό και ο χρόνος αποπληρωμής των απαιτήσεων του Ασφαλιστικού Φορέα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διαπιστωθεί βάσιμα η μη χειροτέρευση της θέσης του.
- Περιλαμβάνονται δυσμενείς ασαφείς ή και αντιφατικοί όροι αναφορικά με την αποπληρωμή των οφειλών προς το Ασφαλιστικό Φορέα (ενδεικτικά: διαγραφή απαιτήσεων από κύρια εισφορά, παροχή περιόδου χάριτος, άτοκη αποπληρωμή κλπ.).
- Υφίστανται όροι που προβλέπουν περιορισμό ή διαγραφή απαιτήσεων που δεν έχουν βεβαιωθεί κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας (π.χ. οφειλών που θα προκύψουν από μελλοντικό έλεγχο).
- Οι απαιτήσεις του Ασφαλιστικού Φορέα αντιμετωπίζονται με δυσμενέστερο τρόπο σε σχέση με απαιτήσεις πιστωτών που βρίσκονται στην ίδια θέση (με γενικό προνόμιο ίδιας τάξης) ή κατά παράβαση της αρχής της ισότιμης μεταχείρισης, με την επιφύλαξη της τυχόν συνδρομής σοβαρών κοινωνικών λόγων που δικαιολογούν την απόκλιση, όπως στην περίπτωση των εργατικών απαιτήσεων.
Για τη στοιχειοθέτηση του ανωτέρω λόγου παρέμβασης μπορεί να γίνει επίκληση του σχετικού συγκριτικού πίνακα που περιλαμβάνεται στην έκθεση του εμπειρογνώμονα, από τον οποίο προκύπτει η ποσοστιαία ανάκτηση κάθε πιστωτή αφενός μεν από την «άσκηση βίαιης ρευστοποίησης» αφετέρου δε από την εφαρμογή των όρων της συμφωνίας.
- Έχουν τεθεί όροι που αφορούν το Φορέα, κατά παράβαση διατάξεων νόμου, όπως π.χ. όταν ρυθμίζονται οφειλές που ανάγονται σε χρόνο μετά τη δικαστική επικύρωση της συμφωνίας ή προβλέπεται επέκταση των όρων της συμφωνίας σε συνυπόχρεα πρόσωπα, χωρίς ο Φορέας να έχει συναινέσει ρητά στη συμφωνία ή απαγορεύεται η καταγγελία της συμφωνίας (κατά παράβαση της παρ. 4 του άρθρου 63 του ν. 4738/2020).
- Ο σχηματισμός του ελάχιστου ποσοστού συναινούντων πιστωτών που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 54 του ν.4738/2020 βασίζεται στην εφαρμογή του τεκμηρίου συναίνεσης του Δημοσίου.

3.5. Ορισμός ειδικού εντολοδόχου (άρθρο 55)

Με την απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης το δικαστήριο, κατόπιν σχετικής αίτησης του οφειλέτη ή πιστωτή του, δύναται να διορίσει, πρόσωπο από το Μητρώο Διαχειριστών Αφερεγγυότητας, ως **ειδικό εντολοδόχο**, για τη διενέργεια ειδικών πράξεων, τις οποίες ορίζει το δικαστήριο, ιδίως για τη διαφύλαξη της περιουσίας του οφειλέτη, τη διενέργεια ειδικών διαχειριστικών πράξεων, την επίβλεψη της εφαρμογής των επιμέρους όρων της συμφωνίας κλπ. Στην απόφαση ορίζονται οι πράξεις στις οποίες δύναται να προβαίνει ο εντολοδόχος και η διάρκεια της εντολής του, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει αυτή της συμφωνίας. Ο διορισμός του μπορεί να αποφασιστεί από το δικαστήριο και μετά την έκδοση της απόφασης επικύρωσης καθόσον εκτελείται η συμφωνία εξυγίανσης.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

4.1. Απόφαση επικύρωσης - Περιεχόμενο, δημοσιοποίηση και ένδικα μέσα (άρθρα 57 και 58)

Η απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης ή που απορρίπτει την αίτηση επικύρωσής της δημοσιοποιείται αμελλητί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας με επιμέλεια του οφειλέτη ή πιστωτών.

Κατά της επικυρωτικής απόφασης, δύναται να ασκηθεί **τριτανακοπή** ενώπιον του δικαστηρίου από πρόσωπο που δεν παρέστη στη συζήτηση και δεν είχε κλητευθεί νομίμως εντός αποκλειστικής προθεσμίας **τριάντα (30) ημερών** από τη δημοσίευση της απόφασης επικύρωσης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας. Στην περίπτωση τριτανακοπής το δικαστήριο ακυρώνει τη συμφωνία μόνο αν δεν είναι εφικτή η διατήρησή της με επανυπολογισμό των ποσών που δικαιούται να λάβει το πρόσωπο που άσκησε την τριτανακοπή, στον οποίο επανυπολογισμό προβαίνει το ίδιο το δικαστήριο.

Επίσης, κατά της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση επικύρωσης επιτρέπεται **έφεση** κατά τις κοινές διατάξεις.

4.2. Τροποποίηση επικυρωθείσας συμφωνίας εξυγίανσης (άρθρο 59)

Η επικυρωθείσα συμφωνία εξυγίανσης δύναται να τροποποιηθεί **άπαξ** με μεταγενέστερη συμφωνία **όλων των συμβαλλόμενων μερών**, η οποία κατατίθεται προς επικύρωση ενώπιον του δικαστηρίου, με επιμέλεια του οφειλέτη ή οποιουδήποτε εκ των συμβαλλόμενων πιστωτών.

Όπως και στην περίπτωση της αρχικής επικύρωσης της συμφωνίας, οι προϋποθέσεις τεκμαιρόμενης συναίνεσης των φορέων του Δημοσίου ισχύουν και στην περίπτωση της τροποποίησης επικυρωθείσας συμφωνίας εξυγίανσης.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, το δικαστήριο επικυρώνει την τροποποιητική συμφωνία, μόνον εφόσον συντρέχουν **περιοριστικά** και **σωρευτικά** οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- **Τροποποίηση όρων αποπληρωμής.**
- **Ίση μεταχείριση πιστωτών.**
- **Συμπληρωματική έκθεση εμπειρογνώμονα.**

Κατά της αίτησης τροποποίησης επικυρωθείσας συμφωνίας εξυγίανσης δύναται να ασκηθεί μόνο **κύρια παρέμβαση, χωρίς προδικασία**, από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον κι εφόσον επικαλείται την μη τήρηση των ανωτέρω προϋποθέσεων και **αποδεικνύει βλάβη** στα συμφέροντά του, προερχόμενη από τη μη τήρησή τους.

Κατά της απόφασης του δικαστηρίου που απορρίπτει την συμφωνία τροποποίησης επιτρέπεται μόνον **έφεση** κατά τις κοινές διατάξεις, **αποκλειόμενου οποιουδήποτε άλλου ένδικου μέσου ή βοηθήματος, συμπεριλαμβανομένης της τριτανακοπής.**

4.3. Αποτελέσματα της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης (άρθρα 60, 61 και 62)

Η επικυρωθείσα συμφωνία εξυγίανσης δεσμεύει το σύνολο των πιστωτών, οι απαιτήσεις των οποίων ρυθμίζονται από αυτή, **ακόμη και αν δεν είναι συμβαλλόμενοι στη συμφωνία εξυγίανσης**. Επομένως, οι όροι δικαστικά επικυρωμένης συμφωνίας εξυγίανσης που ρυθμίζουν απαιτήσεις του e-ΕΦΚΑ με οποιονδήποτε τρόπο κατ' άρθρο 39 του νόμου (περιορισμός, μεταβολή των όρων εκπλήρωσης, μεταβίβαση, απώλεια ή μεταβολή εμπράγματης εξασφάλισης κ.λ.π.) δεσμεύουν τον e-ΕΦΚΑ, ως πιστωτή, είτε έχει συναινέσει στη σύναψη της συμφωνίας, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, είτε η συναίνεσή του είναι τεκμαιρόμενη, είτε η συμφωνία έχει συναφθεί χωρίς τη συναίνεση του (ρητή ή συναγόμενη).

Κατά συνέπεια, η αρμόδια υπηρεσία, μόλις λαμβάνει γνώση, με οποιονδήποτε τρόπο, της έκδοσης δικαστικής απόφασης που επικυρώνει συμφωνία εξυγίανσης, στην οποία υπάγονται οφειλές του Φορέα, υποχρεούται σε συμμόρφωση με την επικυρωτική απόφαση, και πρέπει να εφαρμόσει άμεσα τη συμφωνία, ανεξαρτήτως υποβολής ή μη σχετικού αιτήματος από τον ενδιαφερόμενο, και να παρακολουθεί τη συμμόρφωση του οφειλέτη σε αυτή.

Επίσης, η συμφωνία εξυγίανσης δύναται να ρυθμίσει απαιτήσεις που γεννώνται μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της επικυρωτικής απόφασης.

Τα δικαιώματα των πιστωτών κατά των εγγυητών και των συνοφειλετών εις ολόκληρον του οφειλέτη, καθώς και τα υφιστάμενα δικαιώματά τους σε περιουσιακά αντικείμενα τρίτων, περιορίζονται στο ίδιο ποσό με την απαίτηση κατά του οφειλέτη, μόνο αν συμφωνεί ρητά ο πιστωτής (παρ.3 , άρθρο 60).

Για την παροχή της εν λόγω συναίνεσης ωστόσο δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί συναγόμενης συναίνεσης των φορέων του Δημοσίου της παραγράφου 2 του άρθρου 37.

Συμπερασματικά, η δικαστική επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης που ρυθμίζει οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης συνεπάγεται τον περιορισμό της ευθύνης συνυπόχρεων για τις ανωτέρω οφειλές προσώπων, μόνο εφόσον στη συμφωνία συμμετέχει ο Φορέας ως συμβαλλόμενο μέρος δύναμει της παρ. 1 του άρθρου 37 του νόμου και έχει περιληφθεί σε αυτή σχετικός όρος ή εάν η αίτηση επικύρωσης συμφωνίας έχει υποβληθεί από κοινού τόσο από το φορέα της υπό εξυγίανση επιχείρησης, όσο και από τα συνυπόχρεα σε αυτόν πρόσωπα αναφορικά με τις οφειλές της επιχείρησης και έχει γίνει δεκτή από το δικαστήριο ως προς όλους τους αιτούντες.

Στις λοιπές περιπτώσεις, τα συνυπόχρεα πρόσωπα εξακολουθούν να ευθύνονται για το αρχικό ύψος των ρυθμιζόμενων οφειλών, ως είχε πριν από τη συμφωνία.

Με την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης επέρχονται οι ακόλουθες συνέπειες:

- **Άρση κωλύματος έκδοσης επιταγών.** Αίρεται αυτοδικαίως η απαγόρευση ή το κώλυμα έκδοσης επιταγών που είχε επιβληθεί στον οφειλέτη πριν από την έναρξη της διαδικασίας εξυγίανσης.

- **Αναστολή ποινικής δίωξης.** Αναστέλλεται η ποινική δίωξη των πλημμελημάτων της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής του άρθρου 79 του ν. 5960/1933, της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (ΦΕΚ Α' 43), καθώς και της καθυστέρησης καταβολής οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία του άρθρου 1 του Α.Ν. 86/1967 (ΦΕΚ Α' 136), εφόσον οι παραπάνω πράξεις έχουν τελεσθεί πριν από την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.

Κατά την εκδίκαση μηνύσεων για την μη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών **χρονικών περιόδων απασχόλησης μεταγενέστερων του μήνα κατάθεσης της αίτησης** επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης θα πρέπει να αποσαφηνίζεται στο δικαστήριο από τους εκπροσώπους του Φορέα ότι για τις εν λόγω χρονικές περιόδους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6β του άρθρου 60 του Ν.4738/2020, **δεν ισχύει η αναστολή της ποινικής δίωξης** ακόμα και αν οι οφειλέτες επικαλούνται ότι τηρούν τους όρους της επικυρωθείσας συμφωνίας εξυγίανσης.

Επίσης, σε κάθε περίπτωση, κατά την εκδίκαση μηνύσεων για την μη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών χρονικών περιόδων απασχόλησης είτε προγενέστερων είτε μεταγενέστερων του μήνα κατάθεσης της αίτησης επικύρωσης, θα πρέπει να **διενεργείται έλεγχος της τήρησης ή μη των όρων της επικυρωθείσας συμφωνίας** εξυγίανσης κατά το μέρος που αφορά στους όρους αποπληρωμής των ασφαλιστικών οφειλών προς τον ε-Ε.Φ.Κ.Α., ώστε να ενημερώνεται σχετικά το δικαστήριο με τις παραβιάσεις των όρων της συμφωνίας, π.χ. μη καταβολή απαιτητών δόσεων ρύθμισης από τους οι εκπροσώπους του φορέα.

Η προαναφερόμενη αναστολή της ποινικής δίωξης δεν υπόκειται στον χρονικό περιορισμό της παραγράφου 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα και ισχύει για όσο χρονικό διάστημα προβλέπεται να διαρκέσει η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του οφειλέτη που απορρέουν από τη συμφωνία εξυγίανσης **και υπό τον όρο της εμπρόθεσμης εκπλήρωσης των συμφωνηθέντων.**

- **Ασφαλιστική Ενημερότητα.** Οφειλέτης που έχει ρυθμίσει τις οφειλές του βάσει συμφωνίας εξυγίανσης με τους πιστωτές του, καθίστανται ενήμερος υπό τον όρο της τήρησης της συμφωνίας εξυγίανσης και εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις της νομοθεσίας για τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας.

Αν, υποβληθεί μετά την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης, αίτημα χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας με αιτιολογία την μεταβίβαση ακινήτων, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να ελέγχεται **αν η μεταβίβαση πραγματοποιείται σε εκτέλεση της επικυρωθείσας συμφωνίας εξυγίανσης.** Στην περίπτωση αυτή η χορήγηση των αποδεικτικών ενημερότητας θα πραγματοποιείται ανεξάρτητα από την παροχή ή μη εμπράγματων εξασφαλίσεων από τον μεταβιβάζοντα οφειλέτη, Αν η μεταβίβαση δεν γίνεται σε εκτέλεση της επικυρωθείσας συμφωνίας εξυγίανσης, θα ζητείται διασφάλιση οφειλής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4611/19 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει για τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας για τη μεταβίβαση ακινήτου (εγκ. 23/21)

- **Χορήγηση άρσεων επί κατασχέσεων.** Εφόσον προβλέπεται στη συμφωνία εξυγίανσης, αίρονται τυχόν κατασχέσεις, συμπεριλαμβανομένων και των κατασχέσεων εις χείρας τρίτων, που έχουν ως αιτία ρυθμιζόμενες με τη συμφωνία οφειλές.

Οι άρσεις των κατασχέσεων κινητών/ακινήτων και εις χείρας τρίτων/πιστωτικών ιδρυμάτων θα χορηγούνται σύμφωνα με τα όσα ορίζει το διατακτικό της απόφασης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, **στην οποία πρέπει να έχει συμπεριληφθεί όρος που να ορίζει ρητά την άρση αυτών.**

Ειδικά ως προς τις κατασχέσεις απαιτήσεων εις χείρας Τρίτων / Πιστωτικών Ιδρυμάτων οι οποίες εκδόθηκαν πριν από την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης, τα τυχόν δεσμευθέντα ποσά, από την επίδοση των κατασχέσεων μέχρι την έναρξη της αναστολής εκτέλεσης αυτών, έχουν αναγκαστικά εκχωρηθεί στην κατάσχουσα υπηρεσία Κ.Ε.Α.Ο. Η αναζήτηση των ποσών για χειρόγραφα κατασχετήρια θα γίνεται με επισημείωση στο σώμα του εντύπου που δίδεται στους τρίτους για την άρση, ενώ για ηλεκτρονικά κατασχετήρια ισχύουν οι οδηγίες του υπ' αρ. 5936Σ.1320/15-1-2020 Γενικού Εγγράφου ΚΕΑΟ.

- **Εξάλειψη αξιοποιήσιμου:** Για τα αδικήματα της έκδοσης ακάλυπτης επιταγής, της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και της καθυστέρησης καταβολής ασφαλιστικών εισφορών το αξιόποινο εξαλείφεται μόνο σε περίπτωση πλήρους και εμπρόθεσμης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη οι οποίες απορρέουν από τη συμφωνία εξυγίανσης.
- **Απόφαση – εκτελεστός τίτλος:** Η απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης αποτελεί τίτλο εκτελεστό για τις αναλαμβανόμενες με αυτήν υποχρεώσεις.

4.4. Μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε εκτέλεση συμφωνίας εξυγίανσης (άρθρο 64).

Είναι δυνατό με βάση τη συμφωνία να μεταβιβάζεται σε τρίτο το ενεργητικό της επιχείρησης εν όλω ή εν μέρει, καθώς και μέρος των υποχρεώσεων (παθητικό) του οφειλέτη.

Οι λοιπές μη μεταβιβαζόμενες υποχρεώσεις είτε εξοφλούνται από το τίμημα της μεταβίβασης, είτε διαγράφονται, είτε - στην περίπτωση μεταβίβασης μέρους της επιχείρησης - παραμένουν ως υποχρεώσεις του οφειλέτη, είτε κεφαλαιοποιούνται.

Η μεταβίβαση υποχρεώσεων αποτελεί ειδική και όχι καθολική διαδοχή του αποδέκτη στις υποχρεώσεις του οφειλέτη.

Αναφορικά με την **μεταβίβαση διοικητικών αδειών**, επισημαίνεται ότι εφαρμόζονται αναλογικά οι σχετικές διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 171 του ίδιου νόμου, σύμφωνα με τις οποίες προβλέπεται η **αυτοδίκαιη συμμεταβίβαση** των διοικητικών αδειών στον νέο αποκτώντα του ενεργητικού του οφειλέτη, ο οποίος απολαμβάνει αναλογικά και τις φορολογικές διευκολύνσεις οι οποίες προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 170 του ίδιου νόμου.

Η μεταβίβαση της επιχείρησης του οφειλέτη εν μέρει ή εν όλω καθώς και οποιουδήποτε στοιχείου του ενεργητικού του οφειλέτη δύναται να πραγματοποιηθεί προς τα ακόλουθα πρόσωπα:

- **Τρίτο**
- **Εταιρεία (ή Εταιρείες) που έχει συσταθεί από πιστωτές.**
- **Νεοσυσταθείσα Εταιρεία (ή Εταιρείες) ή υφιστάμενη/ες εταιρία/ες**

Η σύσταση των ως άνω εταιρειών, είναι δυνατή κατά τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης και μπορεί να πραγματοποιείται, με εισφορά σε είδος μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, τηρουμένων των προβλεπόμενων προϋποθέσεων από τις διατάξεις των άρθρων 17 και 18 του

N.4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών» (ΦΕΚ Α' 104) περί αποτίμησης των εταιρικών εισφορών.

Η εταιρεία αυτή ή οι εταιρείες αυτές αποκτά ή αποκτούν, κατά περίπτωση, το σύνολο ή μέρος της επιχείρησης του οφειλέτη ή στοιχείο του ενεργητικού του έναντι εξόφλησης των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη που έχουν εισφερθεί σε αυτήν ή αυτές.

4.5. Ακύρωση συμφωνίας εξυγίανσης λόγω δόλου ή συμπαιγνίας – Υπαναχώρηση και αποδέσμευση πιστωτών (άρθρο 63).

Η συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να ακυρωθεί με απόφαση του δικαστηρίου μετά από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, εφόσον μετά την επικύρωση της συμφωνίας αποκαλύφθηκε ότι αυτή αποτέλεσε προϊόν **δόλου** του οφειλέτη ή **συμπαιγνίας** του με πιστωτή ή τρίτο, μέσω της **απόκρυψης** του **ενεργητικού** ή της **διόγκωσης** του **παθητικού**, υπό την προϋπόθεση ότι η **ζημία** που υπέστη ο αιτών δεν μπορεί να αποκατασταθεί με την καταβολή **αποζημίωσης** από τους υπαιτίους.

Ο ανωτέρω λόγος προβλέπεται ως ο μοναδικός νόμιμος λόγος δικαστικής ακύρωσης επικυρωμένης συμφωνίας εξυγίανσης στο Ν.4738/2020, σε αντίθεση με το προϊσχύον δίκαιο, όπου προβλεπόταν επιπλέον η δυνατότητα δικαστικής ακύρωσης σε περίπτωση, που η μη εκπλήρωση των όρων της συμφωνίας από τον οφειλέτη ήταν τόσο ουσιώδης, ώστε με βεβαιότητα να διαφαίνεται η αδυναμία εξυγίανσης της επιχείρησης του.

Η ακύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης επιφέρει **αυτοδικαίως** την αποδέσμευση των πιστωτών από τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης και την **επαναφορά** τους στη **νομική θέση** που είχαν πριν από την επικύρωση της συμφωνίας, ως προς το ύψος, το είδος, την εξασφάλιση και τα προνόμια των απαιτήσεων τους κατά του οφειλέτη και κατά των τυχόν συνοφειλετών και εγγυητών, εφόσον είχαν διαμορφωθεί διαφορετικά από τους όρους της επικυρωθείσας συμφωνίας, μετά από την αφαίρεση των ποσών τα οποία ενδεχομένως είχαν λάβει κατά την εκτέλεση της συμφωνίας.

Περίληψη της απόφασης με την οποία ακυρώνεται συμφωνία εξυγίανσης ή απορρίπτεται, η αίτηση ακύρωσής της **δημοσιοποιείται αμελλητί** με επιμέλεια του οφειλέτη ή των πιστωτών στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας.

Η ακύρωση της συμφωνίας δεν θίγει τα δικαιώματα τρίτου που απέκτησε εξ επαχθούς αιτίας περιουσιακά στοιχεία από τον οφειλέτη μετά την επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης, χωρίς να γνωρίζει τον δόλο ή τη συμπαιγνία του τελευταίου.

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα δικαιώματα όπου έχει κάθε πιστωτής, συμβαλλόμενος ή μη, κατά το κοινό δίκαιο για τις περιπτώσεις μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του οφειλέτη που αναλαμβάνονται ή διαμορφώνονται με τη συμφωνία, καθώς και καθυστερημένης ή πλημμελούς εκπλήρωσης, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων **καταγγελίας** ή **υπαναχώρησης**, συμπεριλαμβανομένης της **αποδέσμευσής** τους από τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης και της επαναφοράς των απαιτήσεων στο αρχικό τους ύψος αφού αφαιρεθούν τυχόν ενδιάμεσες καταβολές.

Η μη τήρηση της συμφωνίας εξυγίανσης από τον οφειλέτη δύναται να τίθεται ως διαλυτική αίρεση της συμφωνίας εξυγίανσης ή ως λόγος καταγγελίας της, τόσο από τους συναινούντες όσο και από τους μη συναινούντες αλλά θιγομένους από τη συμφωνία πιστωτές (άρθρο 40 παρ. 1).

4.6. Μητρώο Εμπειρογνωμόνων (άρθρα 65 έως 69)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 65**, συστήνεται στην **Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.)** του **Υπουργείου Οικονομικών** και τηρείται εφεξής **Μητρώο Εμπειρογνομόνων** από το οποίο θα αντλούνται εφεξής τα πρόσωπα τα οποία θα συντάσσουν τις συνοδευτικές εκθέσεις οι οποίες υποβάλλονται από κοινού με τις αιτήσεις επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης.

Στο Μητρώο Εμπειρογνομόνων, σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 66**, δύνανται να εγγραφούν ως μέλη τα κάτωθι πρόσωπα, **είτε φυσικά είτε νομικά**, τα οποία παρέχουν κατ' επάγγελμα υπηρεσίες χρηματοοικονομικών συμβουλών:

- Εγγεγραμμένα και ενεργά μέλη του **Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.)** με συναφή **προϋπηρεσία** επί τουλάχιστον **πέντε (5) έτη**.
- Πιστοποιημένοι **λογιστές-φοροτεχνικοί** με επαγγελματική **άδεια Α' τάξης**.
- Νομικά πρόσωπα με **δραστηριότητα** την παροχή λογιστικών, φοροτεχνικών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών.
- Μέλη του **Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΣΟΕΛ)** με άδεια άσκησης επαγγέλματος από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.)
- **Πιστοποιημένοι εκτιμητές** από το Μητρώο του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο **διορισμός** του εμπειρογνώμονα, σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 67**, πραγματοποιείται από τον αιτούντα της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, οφειλέτη ή πιστωτή, με επιλογή από το Μητρώο Εμπειρογνομόνων. Ο επιλεγθείς εμπειρογνώμονας δικαιούται να αποδεχθεί τον διορισμό του εντός προθεσμίας **τεσσάρων (4) εργασιμίων ημερών**, ενώ μετά την άπρακτη πάροδο αυτής **τεκμαίρεται** η αποδοχή του διορισμού.

Ωστόσο, ο εμπειρογνώμονας υποχρεούται να **αποποιηθεί** τον διορισμό του αν συντρέχουν στο πρόσωπό του περιστάσεις οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν την **ανεξαρτησία** του, όπως η προηγούμενη προσωπική ή επαγγελματική σχέση με τον οφειλέτη ή πιστωτή ή οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο **συμφέρον**, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαδικασίας εξυγίανσης.

Επισημαίνεται ότι με την εποπτεία του έργου των εμπειρογνομόνων έχει επιφορτιστεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 68** η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.) η οποία μεριμνά και για την κατάρτισή τους.

Αναφορικά με την **αμοιβή** του εμπειρογνώμονα, προβλέπεται, από τις διατάξεις του **άρθρου 69**, ότι αυτή συμφωνείται **ελεύθερα** και βαρύνει τον οφειλέτη.

III. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΚΕΑΟ

Με αφορμή το νέο πτωχευτικό κώδικα και τη δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας το οποίο θα λειτουργήσει ως μέσο δημοσιοποίησης κάθε διαδικαστικής πράξης κρίθηκε σκόπιμο η παρακολούθηση και η εξ ολοκλήρου διαχείριση των νέων υποθέσεων εξυγίανσης να **πραγματοποιείται στην κεντρική υπηρεσία ΚΕΑΟ**. Οι λόγοι οι οποίοι οδήγησαν στην επιχειρησιακή αυτή αλλαγή σχετίζονται πρωτίστως με τη νέα συνθήκη της **συναγόμενης συναίνεσης** του **άρθρου 37 παρ.2**. Συγκεκριμένα, για τη διασφάλιση των συμφερόντων του φορέα, κρίθηκε σκόπιμη η **αύξηση του επιπέδου επιτήρησης** των οφειλετών υπό εξυγίανση.

Για το λόγο αυτό εφεξής οι οφειλέτες θα ελέγχονται βάσει εσωτερικού **πρωτοκόλλου ενεργειών** το οποίο θα περιλαμβάνει τον λεπτομερή έλεγχο μιας σειράς οικονομικών, συναλλακτικών και άλλων χαρακτηριστικών του οφειλέτη και την αξιοποίηση του αποθέματος γνώσης που προέκυψε από την

διαχείριση υποθέσεων εξωδικαστικού συμβιβασμού (OCW) με σκοπό την όσο το δυνατόν πληρέστερη **προσωποποίηση** των υπό διαχείριση υποθέσεων.

Αναφορικά με τη διοικητική διαδικασία διαχείρισης των υποθέσεων η οποία θα τηρείται εφεξής θα πραγματοποιούνται οι ακόλουθες ενέργειες:

- **Παρακολούθηση Δημοσιοποιήσεων.** Οι αναρτήσεις στο Ηλεκτρονικό Μητρώο φερεγγυότητας θα παρακολουθούνται από τη Δ/ση Αναγκαστικών Μέτρων και Νομικής Υποστήριξης ΚΕΑΟ για τον εντοπισμό νέων αιτήσεων επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, αιτήσεων προληπτικών μέτρων πριν από την κατάθεση αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, καθώς και κάθε άλλης εκ του νόμου δημοσιευτέας πράξης ή δικαστικής απόφασης μέσα στο πλαίσιο της εξυγίανσης. Οι υπάλληλοι της Δ/σης οι οποίοι θα επιφορτιστούν με την παρακολούθηση του ΗΜΦ θα ενημερώνουν σχετικά τις αρμόδιες υπηρεσίες Κ.Ε.Α.Ο. καθώς και τις αρμόδιες υπηρεσίες μισθωτών / μη μισθωτών e-Ε.Φ.Κ.Α. για τον χρονοπρογραμματισμό των ενεργειών αρμοδιότητάς τους (π.χ. έλεγχο μητρώου, ολοκλήρωση εκκρεμών ελέγχων και σύνταξη καταλογιστικών πράξεων, κλπ).
- **Απόψεις επί της αίτησης.** Από τη Δ/ση Αναγκαστικών Μέτρων και Νομικής Υποστήριξης θα συντάσσονται απόψεις επί του δικογράφου αλλά και της αίτησης του οφειλέτη, περί της άσκησης ή μη κύριας παρέμβασης, είτε πρόκειται για ρητή είτε για τεκμαιρόμενη συναίνεση. Οι απόψεις αυτές θα διαβιβάζονται στη Διεύθυνση Νομικών Υποθέσεων του του e-ΕΦΚΑ και πρέπει να είναι τεκμηριωμένες ιδίως ως προς την αναφορά των στοιχείων από τα οποία προκύπτει η βλάβη του Φορέα από την επικύρωση της συμφωνίας, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στο ΝΣΚ και τους συνεργαζόμενους δικηγόρους του e- ΕΦΚΑ να εξετάσουν αν στοιχειοθετούνται βάσιμοι λόγοι κύριας παρέμβασης.
Σε περίπτωση που δεν συντρέχει λόγος για άσκηση κύριας παρέμβασης η σχετική γνωμοδότηση του χειριζόμενου την υπόθεση δικηγόρου θα αποστέλλεται στη Διεύθυνση Νομικών Υποθέσεων του e-ΕΦΚΑ—Γραφείο Νομικού Συμβούλου, προκειμένου να ακολουθηθεί η προβλεπόμενη στο άρ.24,απρ.2 του Ν.4075/2012 σε συνδυασμό με τα άρ. 5,6 και 7 του Ν. 3086/2002 διαδικασία, με την έκδοση Πρακτικού του ΝΣΚ, το οποίο θα εγκρίνεται από το Διοικητή του e-ΕΦΚΑ.
Αν συντρέχει λόγος άσκησης κύριας παρέμβασης ο πληρεξούσιος ή συνεργαζόμενος δικηγόρος του e- ΕΦΚΑ στον οποίο έχει χρεωθεί η υπόθεση για την δικαστική εκπροσώπηση του Φορέα, συντάσσει σχετική Γνωμοδότηση προς τον Διοικητή του e- ΕΦΚΑ . Η Γνωμοδότηση μαζί με το σχετικό φάκελο της υπόθεσης, θα προωθείται, μέσω της Κεντρικής Υπηρεσίας ΚΕΑΟ στο γραφείο του Διοικητή του e-ΕΦΚΑ για την έκδοση σχετικής απόφασης.
- **Υλοποίηση ρύθμισης σε εκτέλεση συμφωνίας εξυγίανσης.** Με την έκδοση δικαστικής απόφασης με την οποία επικυρώνεται συμφωνία εξυγίανσης για την οποία η Δ/ση Αναγκαστικών Μέτρων λαμβάνει γνώση είτε από το Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας ή από την προσκόμισή της από τον οφειλέτη στην αρμόδια Περ/κή Υπηρεσία ΚΕΑΟ, θα αποστέλλει σχετικό υπηρεσιακό έγγραφο στη Δ/ση Διακανονισμού ΚΕΑΟ προκειμένου να δρομολογηθεί η τεχνική υλοποίηση της ρύθμισης, με παράλληλη κοινοποίηση στην αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία ΚΕΑΟ.

Αρμοδιότητες Περιφερειακών Υπηρεσιών ΚΕΑΟ

Οι αρμοδιότητες των περιφερειακών υπηρεσιών Κ.Ε.Α.Ο. για τη διαχείριση των υποθέσεων εξυγίανσης καθορίζονται ως εξής:

Α . Για τις Αιτήσεις Προληπτικών Μέτρων (αρ.51-53 του Ν.4738/20) :

- **Διατύπωση εισήγησης.** Για τις αιτήσεις Προληπτικών Μέτρων που έχουν κατατεθεί στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης (σύμφωνα με τα αρ. 51-53 του ν.4738/2020) καταρτίζεται εισήγηση περί άσκησης ή μη κύριας παρέμβασης, η οποία αποστέλλεται στο δικηγόρο που θα εκπροσωπήσει το Φορέα κατά την εκδίκαση αυτών με παράλληλη κοινοποίηση στην Κεντρική Υπηρεσία ΚΕΑΟ.

Αρμόδιος να εισηγηθεί την άσκηση ή μη κύριας παρέμβασης, κατά τη συζήτηση της αίτησης για λήψη προληπτικών μέτρων οφειλέτη ΚΕΑΟ, είναι ο Προϊστάμενος της Περιφερειακής υπηρεσίας ΚΕΑΟ τόσο για τους οφειλέτες της όσο και για τους οφειλέτες των τοπικών μονάδων μισθωτών e-ΕΦΚΑ, οι οποίες υπάγονται οργανωτικά σε αυτή.

Β. Για τις Αιτήσεις Επικύρωσης Συμφωνίας Εξυγίανσης :

- **Χορήγηση Βεβαίωσης Χρεών.** Στον οφειλέτη, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος, χορηγείται βεβαίωση χρεών για κατάθεση αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, σύμφωνα με το αρ.46 του Ν.4738/2020.
- **Αποστολή ειδοποίησης.** Η αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία ΚΕΑΟ στην οποία υπάγονται οφειλές προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, μόλις λάβει γνώση για την τεχνική υλοποίηση ρύθμισης εξυγίανσης σε εκτέλεση της επικυρωτικής δικαστικής απόφασης από την Κεντρική Υπηρεσία ΚΕΑΟ, θα αποστέλλει σχετική ειδοποίηση στον οφειλέτη, προκειμένου να προσέλθει και να καταβάλλει τις απαιτητές δόσεις.
- **Παρακολούθηση ρύθμισης.** Η αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία ΚΕΑΟ θα παρακολουθεί τη συμμόρφωση του οφειλέτη με τους όρους της επικυρωτικής απόφασης εξυγίανσης που αφορούν τη ρύθμιση οφειλών προς τους ΦΚΑ. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του (μη εκπλήρωσης ή καθυστερημένης ή πλημμελούς εκπλήρωσης) στις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη συμφωνία, θα ακολουθείται η ισχύουσα διαδικασία με την αποστολή υπόμνησης στον οφειλέτη, σύμφωνα με τις οδηγίες που έχουν παρασχεθεί με το Γ36/04/397/13-7-2016 Γενικό Εγγραφο.

Γ. Για τις Αιτήσεις Συμμετοχής του e-ΕΦΚΑ σε συμφωνία εξυγίανσης (αρ.37 αρ.1)

Προκειμένου ο e-ΕΦΚΑ να συμμετάσχει σε συμφωνία εξυγίανσης κατ' αρ. 37, παρ.1, με ρητή συναίνεσή του, απαιτείται να υποβληθεί αίτηση, είτε ηλεκτρονικά ή με φυσική παρουσία, από τον οφειλέτη στην αρμόδια Περιφερειακή Υπηρεσία ΚΕΑΟ (έδρα της επιχείρησης), με επισυναπτόμενα τα ακόλουθα δικαιολογητικά :

1. Έκθεση του εμπειρογνώμονα, στην οποία βεβαιώνεται η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 9 της υπ' αριθ. 26400 ΕΞ 2021 (ΦΕΚ Β' 865/5-3-2021) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών με επισυναπτόμενες τυχόν εκθέσεις εκτίμησης από πιστοποιημένο εκτιμητή και τα υπόλοιπα έγγραφα που έλαβε υπόψη ο εμπειρογνώμονας.
2. Αναλυτικό κατάλογο όλων των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη με αναγραφή της εμπορικής αξίας τους και της «αξίας βίαιης ρευστοποίησης», σύμφωνα με τις ανωτέρω εκθέσεις.
3. Πρόσφατα πιστοποιητικά των εγγεγραμμένων επί της ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη βαρών που έχουν εκδοθεί από τα αρμόδια υποθηκοφυλακεία ή κτηματολογικά γραφεία ή, εναλλακτικά, πρόσφατες βεβαιώσεις τρίτων εμπραγμάτως εξασφαλισμένων πιστωτών, από τις οποίες προκύπτει η ύπαρξη της εμπράγματης ασφάλειας, η ημερομηνία εγγραφής της, το βεβαρημένο περιουσιακό στοιχείο και το τρέχον υπόλοιπο της εξασφαλιζόμενης απαίτησης, εφόσον το περιεχόμενο αυτών επαληθεύεται από τον εμπειρογνώμονα.

4. Κατάσταση πιστωτών που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις παρ. 3 και 5 (πρώτο εδάφιο) του άρθρου 34 του ν. 4738/2020 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 4 της υπ' αριθ. 26400 ΕΞ 2021 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β' 865).
5. Βεβαίωση του εμπειρογνώμονα σχετικά με την καθαρή παρούσα αξία του συνολικού ποσού που προτείνεται να αποπληρωθεί στο Δημόσιο βάσει της συμφωνίας
6. Επιχειρηματικό σχέδιο εξυγίανσης
7. Επιμέρους συμφωνίες που έχουν τυχόν ήδη επιτευχθεί με άλλους πιστωτές στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης

Εκτός από τα παραπάνω δικαιολογητικά, είναι δυνατό η αρμόδια Υπηρεσία κατά την κρίση της να ζητήσει και όποιο άλλο στοιχείο θεωρεί χρήσιμο για τη διαπίστωση της πραγματικής οικονομικής ή περιουσιακής κατάστασης του οφειλέτη.

Το αρμόδιο Περιφερειακό ΚΕΑΟ αποστέλλει στην Κεντρική Υπηρεσία ΚΕΑΟ την αίτηση και το φάκελο δικαιολογητικών που έχει υποβάλει ο οφειλέτης, προκειμένου να εξεταστεί το αίτημά του για συμμετοχή του Φορέα σε συμφωνία εξυγίανσης.

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ Κ.Ε.Α.Ο

ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΤΖΗΕΥΣΤΑΘΙΑΔΟΥ